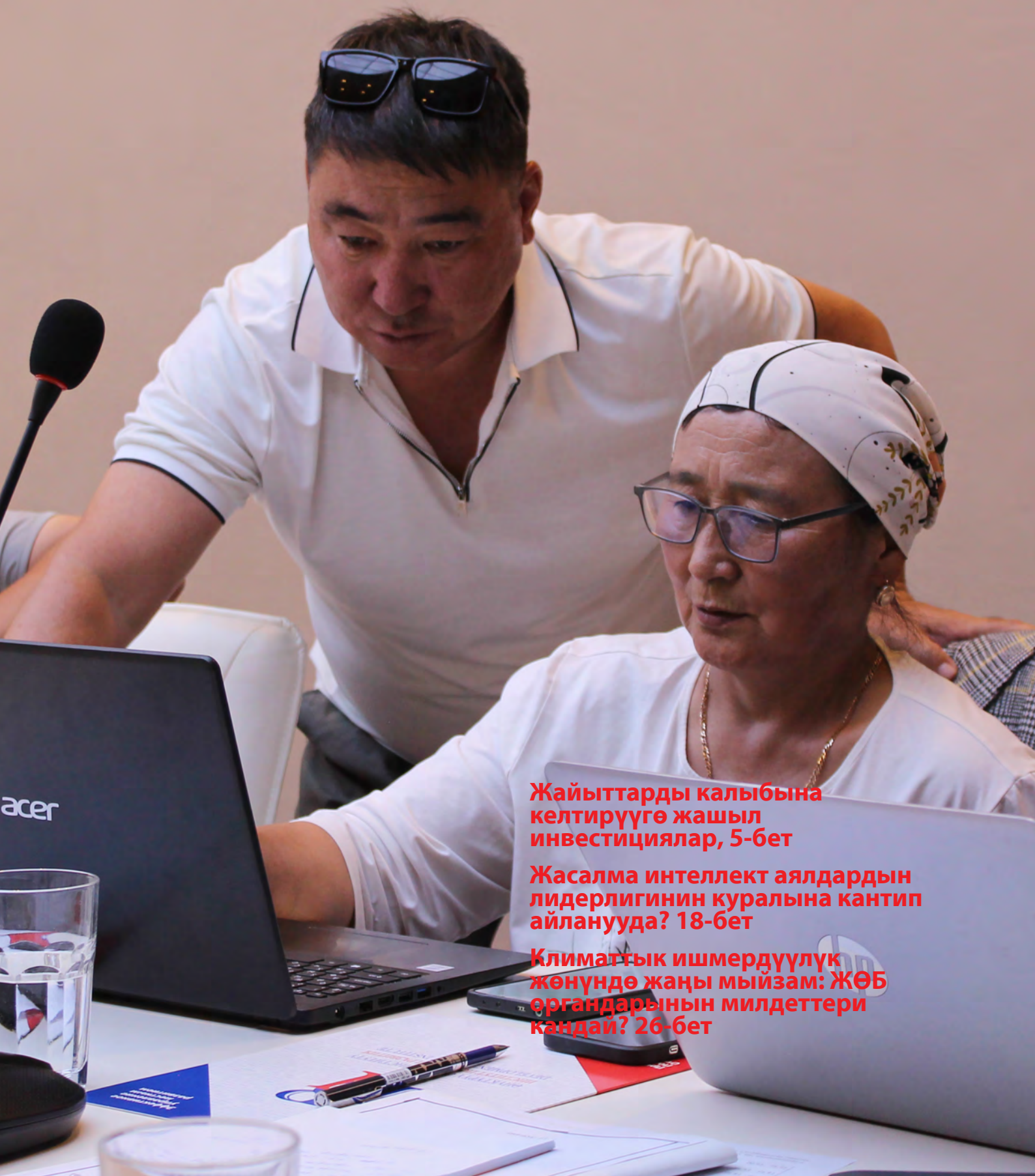

СЕНТЯБРЬ 2026-ж., № 9 (179) чыгарылышы

МУНИЦИПАЛИТЕТ

МУНИЦИПАЛИТЕТ –
БУЛ АЙМАКТЫН,
АЛ ЖЕРДЕ ЖАШАГАН КАЛКТЫН
ЖАНА ЖӨБ ОРГАНДАРЫНЫН
ҮЧИЛТИГИ

ИЛИМИЙ-ПОПУЛЯРДУУ ЖУРНАЛ

**Жайыттарды калыбына
келтирүүгө жашыл
инвестициялар, 5-бет**

**Жасалма интеллект аялдардын
лидерлигинин куралына кантип
айланууда? 18-бет**

**Климаттык ишмердүүлүк
жөнүндө жаңы мыйзам: ЖӨБ
органдарынын милдеттери
кандай? 26-бет**

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА
БАШКАРУУСУНУН 35 ЖЫЛДЫГЫНА КАРАТА

СТУДЕНТТИК БАЯНДАМАЛАР СЫНАГЫ

Кыргызстандын ЖОЖдорунун 2–4-курстарынын студенттери үчүн

4 ТЕМАТИКАЛЫК БАГЫТ

Жергиликтүү
экономикалык
өнүгүүнү башкаруу

Жергиликтүү
жамааттардын кли-
маттын өзгөрүшүнө
туруктуулугу

Жергиликтүү өз алдынча
башкаруу жана
“Улуттук дух – дүйнөлүк
бийиктиктер” уңгужолу

Муниципалдык
кызмат жана
санариптештирүү

ИШТЕРДИ КАБЫЛ АЛУУ

2026-жылдын 23-октябрынан 21-ноябрында саат 12:00гө чейин

Финал: 2026-жылдын 15-декабры • Бишкек

Акчалай сыйлыктар • Мыкты иштерди жарыялоо

Баяндамаларды кабыл алуу: konkursdokladov@dpi.kg

Толук маалымат ӨСИНин сайтында: www.dpi.kg

Жергиликтүү өз алдынча башкарууну
өнүктүрүү үчүн өнөктөштүк

ӨНҮКТҮРҮҮ
САЯСАТ
ИНСТИТУТУ

МУНИЦИПАЛИТЕТ

И Л И М И Й - П О П У Л Я Р Д У У Ж У Р Н А Л

Негиздөөчү жана басып
чыгаруучу: Борбордук Азиянын
жергиликтүү башкаруу
Академиясы (БАЖБА) аркылуу
Өнүктүрүү саясат институту (ӨСИ)

Башкы редактор:
ӨСИ башкаруучу төрайымы
Надежда ДОБРЕЦОВА
Аткаруучу редактор:
Нургүл ЖАМАНКУЛОВА
Кыргыз тилиндеги
котормонун редактору:
Нургүл ЖАМАНКУЛОВА
Дизайн жана жасалгалоо:
Адил АБДРАИМОВ
Кыргыз тилине которгон:
Зейнеп АЛТЫМЫШОВА

Журнал автордук макалаларды
кабыл алат жана муниципалитеттерге
даректелген акысыз жарнактарды
жайгаштырат. Журнал акы төлөп
жазылуу аркылуу таркатылат.

Журналдагы макалалар басып
чыгаруучу тараптын жана анын
өнөктөштөрүнүн көз карашын
сөзсүз эле чагылдырбайт.
Макаланын мазмуну үчүн
жоопкерчилик авторлорго
жүктөлөт.

Бардык суроолор боюнча
төмөнкү даректер аркылуу
кайрылыңыздар:
почта – Кыргыз Республикасы,
720001, Бишкек ш., Шевченко көч.,
114, Өнүктүрүү саясат институту;
э-дарек – ndobretsova@dpi.kg
Телефондор: (0312) 97-65-30
(31, 32, 33, 34)
Факс: (0312) 97-65-29

Журналда Өнүктүрүү саясат
институтунун жана Борбордук
Азиянын жергиликтүү башкаруу
Академиясынын кызматкерлери
тарткан жана Интернеттен алынган
сүрөттөр пайдаланылды.

Жалпыга маалымдоо каражаттарын
каттоо жөнүндө күбөлүктүн каттоо
номери 1785.

ISBN 1694-7053

 **ӨНҮКТҮРҮҮ
САЯСАТ
ИНСТИТУТУ**

КӨҮЛ ЧОРДОНУНДА: КЛИМАТТЫК ТУРУКТУУЛУК

Климаттык туруктуулук жергиликтүү чечимдерден башталат:
“Кыргыз Республикасынын токойлоруна жана жайыттарына климаттык
инвестицияларды жумшоо менен көмүртектеги секвестрациялоо”
долбоору (CS-FOR) Кыргызстандын элестик жамааттарына жайыттарды
калыбына келтирүүгө, жашыл бизнести өнүктүрүүгө жана узак
мөөнөттүү киреше булактарын түзүүгө кантип жардам берүүдө2
Жайыттарды калыбына келтирүүгө жашыл инвестициялар:
“Кыргыз Республикасынын токойлоруна жана жайыттарына
климаттык инвестицияларды жумшоо менен көмүртектеги
секвестрациялоо” долбоорунун алты сынамык
айылдык аймагындагы ишинин жыйынтыктары5
Бизнес-идеядан каржылоого чейин: CS-FOR долбоорунун
сынамык райондорунда ишкердикти өнүктүрүү8
Ийгиликтүү тажрыйбадан жаңы демилгелерге чейин:
CS-FOR долбоорунун сынамык райондоруна ишкерлердин
тажрыйба сапарлары10

ЖӨБдө АЯЛДАРДЫН ЛИДЕРЛИГИ

Демилге чечимге айланганда: жергиликтүү кеңештердин
ченем жаратуу процессинде аял-депутаттар14
Көнүмүш иштер азыраак, стратегия көбүрөөк болсун:
жасалма интеллект кантип аялдардын лидерлигинин
аспабына айланууда18

“КРда ЖӨБдү ӨНҮКТҮРҮҮ ҮЧҮН” ӨНӨКТӨШТҮГҮНҮН ЖАҢЫЛЫКТАРЫ

Түшүнүүгө жана талкуулоого мүмкүндүк берген бюджет:
Кыргызстандын муниципалитеттери 2027-жылга бюджеттин долбоору
боюнча коомдук угууларга кантип даярданышты21
Кыргызстандын шаарлары энергияны үнөмдөөчү жана
“жашыл” чечимдерди өздөштүрүүдө24

МЫЙЗАМДАРДАГЫ ЖАҢЫЛЫКТАР

Мамлекеттик жана муниципалдык органдардын
кызмат көрсөтүүлөрү тууралуу25
Коммуналдык калдыктардын тизмеги тууралуу25
Референдум тууралуу26
Климаттык иш тууралуу26

Чыгарылыш Кыргыз Республикасындагы жергиликтүү өз алдынча башкарууга жана жергиликтүү
өнүгүүгө кызыкдар тараптарга гана эмес, ошону менен бирге Борбордук Азиянын башка
өлкөлөрүндөгү жергиликтүү өнүгүүнүн катышуучуларына да даректелет. “Муниципалитет”
журналынын редакциясы тажрыйба жана билим алмашуу жергиликтүү жетекчилерге, мамлекеттик
жана муниципалдык кызматкерлерге, активисттерге, жарандык коом уюмдарынын жана
жергиликтүү жамааттардын өкүлдөрүнө жардамчы болуп, Борбордук Азияда жашаган элдердин
өнүгүүсү үчүн чөлкөмдөгү ынак коңшулук мамилелерди бекемдөөгө көмөктөшөт деп үмүттөнөт.

1 КАДИМКИ КЕЧ

2 ЖАҢЫ НААРАЗЫЛЫК

3 ДУБАЛДЫН АРКЫ ЖАГЫНДА

4 ШЕКТӨӨ

5 КИЙИНКИ ОКУЯЛАР

6 ТҮШҮНҮҮ

7 ТЫЯНАК

ҮЙ-БҮЛӨДӨГҮ ЗОРДУК-ЗОМБУЛУККА КАЙДЫГЕР БОЛБОЙЛУ!

ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУНУН ӨНҮГҮҮСҮ БИЛИМДЕН ЖАНА ТАЖРЫЙБА АЛМАШУУДАН БАШТАЛАТ!

"МУНИЦИПАЛИТЕТ" журналына жазылып:

- > актуалдуу талдоолор;
- > реалдуу кейстер жана практикалык чечимдер;
- > эксперттик сереп-пикирлер;
- > мыйзамдардагы жаңылыктар;
- > Кыргызстандын жана региондун муниципалитеттеринин ийгиликтүү тажрыйбалары менен таанышыңыз.

ҮЙРӨНҮҢҮЗ. КОЛДОНУҢҮЗ. ӨНҮГҮҢҮЗ.

"МУНИЦИПАЛИТЕТ" журналына жазылуу боюнча БАЖБАнын кардарлар менен иш алып баруу боюнча менеджери Гуляим ШАМШИДИНОВАга кайрылыңыз: +996 505 324-945 (WA).